

лише поверхневий прелік засобів народної фізичної культури, які використовувались українськими дітьми зимовою порою в минулому, нараховує більше 60 різновидів народних фізичних вправ, рухливих ігор тощо, кожна з яких має декілька варіантів застосування.

Узагальнення досвіду пракики з проблем використання засобів народної фізичної культури засвідчує, що, незважаючи на відсутність повноварісної державної політики в цій галузі, відбуваються подекуди стихійно певні позитивні зрушення. Вихователі намагаються в тій чи іншій мірі застосовувати українські народні рухливі ігри в системі урочних занять з фізичної культури, на прогулянках, під час ринкового прийому дітей.

Кожен вихователь має можливість самостійно добирати ігровий матеріал - рекпертуар, доповнювати його оригінальними аворськими матеріалами, що за змістом, формою і способом проведення відповідали б бажанням дітей тієї чи іншої вікової групи, стимулювали б їхню життєдіяльність. При цьому слід уникати незрозумілих для теперішньої дітвори ігор, перенасиченими регіональними діалектами, або ж тих, які в наших умовах втратили своє виховне значення.

ВИЗНАЧЕННЯ РУХОВОЇ ОБДАРОВАНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ (4 - 6 РОКІВ) ДО ЗАНЬ ПЕВНИМ ВИДОМ СПОРТУ

ПЕТРЕНКО ІРИНА

Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. В.К. Винниченка

Проблема визначення рухової обдарованості впродовж останніх десятиріч постала досить актуально. Ця проблема є етичною, моральною, соціально-економічною. Вона у повній мірі є актуальною і для сучасного українського спорту.

Впродовж останніх десятиріч до цієї проблеми притвернута увага багатьох вчених як у нас в Україні (В.О.Запорожанов, Л.В.Волков), так і за її межами (Н.Ж.Булгакова(Росія), Х.Созанські.А. Ксмель, С.Кук, і Р.Височанські(Польща). Загальною особливістю використання дослідниками методологічних підходів є комплексне вивчення стану рухової функції і психічних процесів дітей та підлітків за допомогою морфологічних, фізіологічних, психологічних та педагогічних показників.

Пошук спортивних талантів - одна з важких проблем, яка вимагає великих затрат. Помилка у відборі - це головна причина чому з багатьох тисяч дітей які почали систематично займатися певним видом рухової діяльності, вершин досягають одиниці. Є багато даних з проблеми визначення перспективності дітей у спорті, але вони не

мають цілісного обґрунтування, виходячи з реалій сьогодення. Більшість досліджень носять вибірковий характер, вивчають одну із проблем відбору. Вивчення динаміки обдарованості дітей у віковому аспекті присвячені дослідження (Н.Ж.Булгакової 1996, Л.В.Волкова 1996).

На наш погляд, існуючий матеріал досліджень не дає достатнього уявлення про систему оцінки перспективності дітей до занять певним видом спорту вже на ранніх етапах багатолітньої підготовки. В нашій роботі буде зроблена спроба за допомогою вання виявити "домінуючі" та "відстаючі" фізичні здібності.

Наша робоча гіпотеза базується на припущенні, що в 4-6 річному віці можна визначити схильність дітей до тієї чи іншої форми рухової діяльності. Тому була поставлена мета: розробити та обґрунтувати систему оцінки перспективності юних спортсменів до занять тим, чи іншим характером рухової активності.

В першому обстеженні об'єктом досліджень були діти 4-6 років дошкільних закладів м.Кіровограда: 113 дівчат, 119 хлопців дитячих садків N 72, N 56.

Стан рухової функції у даної категорії обстежених визначався широким спектром показників, які відображали різні прояви цієї функції. Серед таких факторів слід визначати: витривалість, яка визначається бігом на ... м., упором лежачи на підлозі, підтягуванням на перекладині, висом на зігнутих руках, підніманням в сід за 1 хв.; швидкісно-силові здібності: стрибком у довжину та вгору з місця; швидкісні здібності: бігом на 30 м; спритність: човниковим бігом 4 x 9 м.; гнучкість: нахилом тулуба вперед з положення сидячи. Методом математичної статистики були оброблені результати тестування, на основі отриманих даних були розроблені оціночні шкали стану рухової функції дітей 4-6 років.

Шкалювання різних показників рухової функції має свій перший підхід і можливо не досить надійне. Але вже перша спроба аналізу дає можливість робити певні висновки. Так, аналізуючи стан рухової активності 4-річних дітей можна спостерігати, що основна вибірка припадає на середній рівень розвитку. Є респонденти з низьким та високим рівнем. Така тенденція розсіювання характерна і для дітей 5-6 років.

За результатами тестування пріоритет мали діти, які мали вище середнього та високий рівень тієї чи іншої здібності і їх загальний стан рухової функції. Завдяки виявленими домінуючими якостями дітей їх можна зорієнтувати на певний вид спорту. Наприклад, серед п'ятирічних дітей особливу увагу заслуговує Рубик Дмитро, який має високий рівень розвитку силових і швидкісно-силових здібностей, його можна орієнтувати на вид спорту в якому результат в найбільшій мірі залежить від цих якостей (легка атлетика), Лопецький С. мав ви-

совний рівень показників у трьох тестах на силові здібності згинання і розгинання рук в упорі лежачи, підніманні у сід, підтягуванні і тесті на гнучкість, а також вище середнього у висі на зігнутих руках. Як бачимо, у досліджуваного добре розвинені силові здібності та гнучкість, що є основними факторами успіху у складнокоординаційних видах спорту. Тому вже зараз можна орієнтувати його на заняття певним видом рухової діяльності (спортивна гімнастика).

Отримані дані є підставою для формування інтегрального показника за даними декількох показників чи тестів на основі бальної оцінки кожного отриманого результату.

Про велику надійність прогнозу рухової обдарованості говорити рано. Дані є початком запланованих нами досліджень рухової обдарованості дітей 4-6 років до занять певним видом спорту. Наприкінці першого року досліджень, в травні 1997 року будуть проведені повторні тестування і ми зможемо більш конкретно говорити про оцінку обдарованості дітей у ранньому віці.

ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМ ВИХОВАННЯМ І ЕЛЕМЕНТАМИ БАСКЕТБОЛУ В ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

КОЛОСКОВА НАДІЯ

Український державний університет фізичного виховання і спорту

Серед рухових дій, якими дитина оволодіває починаючи з раннього дитинства шляхом нагромадження індивідуального досвіду та під впливом цілеспрямованого педагогічного процесу, значне місце посідають рухові дії з м'ячем. На це звернено увагу у працях Є.Й. Адашкявічене (1992), Е.С. Вільчовський (1989) та ін.

Особливий інтерес у дошкільнят викликають спортивні ігри (мінібаскетол, футбол, бадмінтон та ін.), а також рухливі ігри з м'ячем. В програмі виховання в дитячому садку рухові дії з м'ячем рекомендується розпочинати з другого року життя дитини. В кожній наступній віковій групі вони поступово ускладнюються.

Нами проведено педагогічний експеримент в дошкільних закладах міста Києва з метою визначення ефективності застосування рухливих ігор з м'ячем та проведення занять з елементами баскетболу з дітьми 5-6 років.

В процесі експериментальної роботи було встановлено, що заняття з елементами баскетболу забезпечують оптимальне фізичне навантаження на організм дитини та формують навички у різноманітних рухах. Наприклад, під час пересування по майданчику (з м'ячем та без нього) дитина виконує біг з прискоренням, із зміною напрямку, пересування переставним кроком та інше. Кидки м'яча у високо розта-